БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ ПО МЕТРОЛОГИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ

БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРТИЗАЦИЯ

Министерство на
електронното управление
рег. № 1175/25.05.2024 г.

Доклад

за оценяване на съответствието на доставения тип техническо устройство за машинно гласуване с изискванията по чл.213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация, във връзка с произвеждането на избори за членове на Европейския парламент от Република България и за народни представители на 09 юни 2024 г.

Общи положения

Настоящият документ е разработен от ръководителите на екипите за проверка и оценяване на съответствието на доставения тип техническо устройство за машинно гласуване (ТУМГ) с изискванията на чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс (ИК) и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка рег. № 04312-2024-0005, съгласно т. 7. 2 на Методиката за удостоверяване на съответствието по чл. 213а, ал. 2 от ИК (по-нататък в текста „Методиката“), утвърдена със заповед № МЕУ-8385/09.05.2024 г. на министъра на електронното управление, председателя на Българския институт по метрология (БИМ) и председателя на Управителния съвет на Българския институт за стандартизация (УС на БИС).

Екипите за оценяване на съответствието са назначени със заповед № МЕУ-7882/29.04.2024 г. на министъра на електронното управление, председателя на БИМ и председателя на УС на БИС.

Докладът съдържа в обобщен вид констатациите и заключенията, направени на база на проведените проверки и изпитвания и отразени в протоколите по т. 7. 1. от Методиката и е оформен в четири самостоятелни раздела, а именно:

Раздел I. Проверка и оценка на валидността и автентичността на документи за оценяване на съответствието на предоставения тип ТУМГ или негова съставна част, издадени от трета независима страна.

Екипът за проверка и оценка на валидността и автентичността на сертификати и доклади от изпитвания, издадени от трета независима страна, който реализира дейностите, посочени в Приложение № 1 към Методиката, е в състав:

Ръководител: инж. Марио Миладинов - експерт в Технически комитет 57 (ИКТ), председател на Контролния съвет на БИС, водещ одитор на Системи за Управление;

Членове:

- инж. Мария Илиева - държавен експерт, дирекция „Разрешения за оценяване на съответствието“, Държавна агенция за метрологичен и технически надзор;

- инж. Виктор Матев - главен експерт в сектор „Електротехника, електроника и далекосъобщения“, секретар на ТК 57 Информационни технологии, Български институт за стандартизация.

В процеса на изпитване/тестване и проверки, с оглед ползване на допълнителна специфична експертиза, не са привличани други външни специалисти съгласно т. V на заповед № МЕУ-7882/29.04.2024 г. на министъра на електронното управление, председателя на БИМ и председателя на УС на БИС.

Раздел II. Проверка и оценка за съответствие с изискванията към хардуерната конфигурация на предоставения тип ТУМГ.

Екипът за оценяване на съответствието на типа ТУМГ с изискванията, относно хардуерната конфигурация, който реализира дейностите, посочени в Приложение № 2 към Методиката, е в състав:

Ръководител: Златко Халваджиев - главен секретар на Българския институт по метрология и

Членове:

- доц. д-р Николай Атанасов - Югозападен университет „Неофит Рилски“;

- д-р Златин Маринков - началник отдел „Регистри и проверки“, дирекция „Изпитвания и проверки на продукти и устройства“, Български институт по метрология;

- инж. Валентин Константинов - главен експерт в отдел „Изпитвания“, дирекция "Изпитвания и проверки на продукти и устройства" в Български институт по метрология;

- инж. Росен Стоянов - главен експерт в отдел „Игрални съоръжения и фискални устройства“, главна дирекция „Мерки и измервателни уреди“, Български институт по метрология;

- Диан Карабелов - системен администратор в отдел „Човешки ресурси и информационно обслужване“, дирекция „Правно-административни дейности и човешки ресурси“, Български институт по метрология;

- Георги Койчев - системен администратор в отдел „Човешки ресурси и информационно обслужване“, дирекция „Правно-административни дейности и човешки ресурси“, Български институт по метрология;

- Владимир Каменов - главен специалист в отдел „Изпитвания“, дирекция „Изпитвания и проверки на продукти и устройства“, Български институт по метрология.

Резервен член:

- Искрен Трифонов - началник отдел „Изпитвания“, дирекция „Изпитвания и проверки на продукти и устройства“, Български институт по метрология.

В процеса на изпитване/тестване и проверки, с оглед ползване на допълнителна специфична експертиза е привлечен външен специалист, съгласно т. V на заповед № МЕУ-7882/29.04.2024 г. на министъра на електронното управление, председателя на БИМ и председателя на УС на БИС, а именно: доц. д-р инж. Александър Сладкаров - Нов български университет.

Раздел III. Проверка и оценка на функционалността на типа ТУМГ за съответствие с техническите и функционалните изисквания към него.

Екипът за оценяване на функционалността на типа ТУМГ за съответствие с техническите и функционалните изисквания към него, който реализира дейностите, посочени в Приложение № 3 към Методиката, е в състав:

Ръководител: Георги Бончев - началник на отдел „Оперативна съвместимост“, дирекция „Системи и компоненти на електронното управление“, Министерство на електронното управление (МЕУ) и

Членове:

- Любомир Симеонов - експерт „Анализ на работни процеси“, отдел „Оперативна съвместимост“, дирекция „Системи и компоненти на електронното управление“, Министерство на електронното управление;
- Недялка Иванова - главен експерт, отдел „Бюджетен и проектен контрол, дирекция „Политики за електронно управление“, Министерство на електронното управление;
- Яна Капчина - старши експерт, отдел „Електронна идентификация и данни“, дирекция „Политики за електронно управление“, Министерство на електронното управление;
- Ивелин Стефанов - главен експерт, отдел „Помощен контактен център“, дирекция „Оперативно наблюдение и поддръжка на системи“, Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“ (ИА ИЕУ).

В процеса на изпитване/тестване и проверки, с оглед ползване на допълнителна специфична експертиза е привлечен външен специалист, съгласно т. V на заповед № МЕУ-7882/29.04.2024 г. на министъра на електронното управление, председателя на БИМ и председателя на УС на БИС, а именно: Ваньо Костов Еленков.

Раздел IV. Проверка и оценка на съответствието на типа ТУМГ с изискванията по отношение сигурността на информацията, която се въвежда, обработва, съхранява и извежда от доставения тип ТУМГ.

Екипът за оценяване на съответствието на типа ТУМГ с изискванията относно сигурността на информацията, която се въвежда, обработва, съхранява и извежда от доставения тип ТУМГ, който реализира дейностите, посочени в Приложение № 4 към Методиката, е в състав:

Ръководител: Бисерка Радева - и.д. директор на дирекция „Мрежова и информационна сигурност“, Министерство на електронното управление и

Членове:

- Божидар Грънчаров - експерт по мрежова и информационна сигурност, I степен, отдел „Национален екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност“, дирекция „Киберсигурност“, ИА ИЕУ;
- Юлиан Стефанов - отговорник по мрежова и информационна сигурност, ИА ИЕУ.

В процеса на изпитване/тестване и проверки, с оглед ползване на допълнителна специфична експертиза, са участвали външни експерти, съгласно т. V на заповед № МЕУ-7882/29.04.2024 г. на министъра на електронното управление, председателя на БИМ и председателя на УС на БИС, а именно: Пламен Пламенов Георгиев и Явор Красимиров Тодоров.

Преди започване на дейностите по изпитване, изследване и проверка на информационните активи, предоставени от ЦИК за удостоверяване на съответствието, членовете на екипите и външните експерти са подписали декларации за неразкриване на информация и за липса на конфликт на интереси, както и съгласие за видеозаснемане.

Всеки от специализираните раздели на този документ е разработен от съответния екип за проверка и оценяване на съответствието и включва констатираните резултати, съответствия, приложимост/неприложимост на съответния параметър, забележки или несъответствия на изследваният обект - ТУМГ, негова съставна част, периферно устройство, софтуер или консуматив.

Ангажираните в процесите на изпитване, изследване, проверка, оценяване и удостоверяване на съответствието експерти и трите отговорни за това институции декларират, че дейностите се извършват в съответствие с Процедурите по т. 6 от Методиката, както е приложимо, и че използваните подходи са изградени на базата на международни стандарти, ръководства, насоки и добри практики. Отговорността за съдържанието на всеки един раздел от настоящият Доклад се носи от експертите от съответния екип за оценяване.

Дейностите по тестване/изпитване, проверка и оценяване се извършват върху представителна извадка от образци на ТУМГ, които предстои да бъдат използвани на изборите на 09 юни 2024 г. Представителността на извадката се гарантира от използването на т.нар. „метод на извадка с произволни числа“, при който шансът или вероятността да се избере дадено ТУМГ е същият, както вероятността да се избере всяко друго устройство, което ще бъде използвано за нуждите на предстоящите избори на 09 юни 2024 г.

Образците на ТУМГ са избрани по време на специално организирано събитие на 29.04.2024 г. Резултатите от направения избор на серийни идентификационни номера на ТУМГ за целите на удостоверяването са посочени в таблицата по-долу:

Номер на екипа	Сериен номер от списъка на ТУМГ, предоставен от ЦИК	Номер по ред в списъка
Екип 2 (БИМ)	CHCA4E1A00009540	2438
Екип 2 (БИМ)	ELZA4E2A00017984	9024
Екип 2 (БИМ)	ELZA4E2A00017037	8134
Екип 3 (МЕУ)	CHCA4E1A00008900	1814
Екип 3 (МЕУ)	CHCA4E1A00008406	1332
Екип 3 (МЕУ)	ELZA4E2A00018195	9231
Екип 4 (МЕУ)	ELZA4E2A00017951	8993
Екип 4 (МЕУ)	ELZA4E2A00016577	7678
Екип 4 (МЕУ)	CHCA4E1A00008667	1588
Екип 4 (МЕУ)	CGEA4E0A00007735	711

За произведения избор е съставен Протокол с рег. № 999/30.04.2024 г., предоставен на ЦИК за последващи действия по предоставяне на образците и останалите информационни активи за нуждите на процеса по удостоверяване.

Предвид естеството на дейностите, извършвани от екип 1 (БИС) по проверка и оценка на сертификати и доклади, който са издадени от трета независима страна, доказващи съответствие с изискванията на ЦИК и техническата спецификация, този екип не ползва ТУМГ за целите на проверките и оценяване на съответствието. При спазване на принципа „необходимо да се знае“ членовете на екип 1 не ползват и не получават достъп до апаратните и програмните средства, в т.ч. до средствата за достъп и до изходния код на ТУМГ, освен в случаите на специализираните събития, свързани с информиране и достъп до информационните активи на лицата по чл. 213а, ал. 3 и чл. 213б от Изборния кодекс.

По време на специално организирано събитие на 25.05.2024 г. в защитена среда, осигурена от МЕУ, беше осъществен процеса по доверено изграждане на софтуера, предназначен за изборите на 09 юни 2024 г. Изграждането беше извършено от експерта към ЦИК г-н Златогор Минчев, със съдействието на представител на „Сиела Норма“ АД - г-н Стефан Недков. За целта е използван криптографски ключ, който е генериран с паролите на тримата членове на ЦИК, присъствали на събитието. В резултат на посочения процес е получено инсталационно изображение на софтуера за ТУМГ, предназначен за изборите на 09 юни 2024 г. След инсталиране на кода върху ТУМГ е визуализиран системния хеш код, а именно:

4F0BE03EE844FDCF489D56D7BC7C496B1BE09DA717D16C4C3D95DBBE24F1D471.

С оглед изпълнение на дейностите съгласно чл. 213а, ал. 3 и чл. 213б, ал. 1 от Изборния кодекс, на 25.05.2024 г. бе проведена и среща, на която в защитена среда беше предоставена възможност за достъп до изходния код и скриптовете за изграждане на системния образ, съгласно реда и указанията, разписани в Решение № 2665-МИ от 13.10.2023 г. на ЦИК, Вътрешните правила на МЕУ за мероприятията и организацията на работа на екипите, удостоверяващи съответствието на техническите устройства за машинно гласуване, процедурите за съхраняване и достъп на документи и техническите носители на информация, произведени в рамките на процеса по удостоверяване по чл. 213а, ал. 2 от Изборния кодекс и организацията на мероприятията, свързани с довереното изграждане на изходния код и предоставянето на достъп до него съгласно чл. 213б, ал. 1 от Изборния кодекс, утвърдени със заповед № МЕУ-8335/09.05.2024 г. и Правилата относно условията и изискванията за участие на представители на регистрираните за участие в изборите партии, коалиции и инициативни комитети, на български неправителствени организации, които са регистрирали наблюдатели, и на Българската академия на науките в процеса по удостоверяване на съответствието на техническите устройства за машинно гласуване по чл. 213а, ал. 2 от Изборния кодекс, утвърдени със заповед № МЕУ-8889/16.05.2024 г. По време на срещата са представени процесите и статусът на активностите по удостоверяване на съответствието, съгласно чл. 213а, ал. 2 от Изборния кодекс и Методиката, както и технологията, по която се реализира изпълнението на тези дейности. В срещата участваха представители на институциите, ангажирани с процеса по удостоверяване на съответствието, представители на ЦИК, както и регистрираните лица, съгласно чл. 213а, ал. 3 и чл. 213б, ал. 1 от Изборния кодекс - представители на политическите партии и коалиции, регистрирани за участие в изборите на 09 юни 2024 г. и на неправителствени организации.

В съответствие с изискванията на чл. 213а, ал. 3 от Изборния кодекс и след получаването от ЦИК на списъка беше предоставена възможност на регистрираните лица да участват в рамките на процеса по удостоверяване на съответствието в помещенията на трите институции при строго спазване на изискванията за достъп и на принципа „необходимо да се знае“. Ръководителите и членовете на екипите за проверка, тестване и оценяване предоставиха на лицата по чл. 213а, ал. 3 от Изборния кодекс възможност да се запознаят с информационните активи и да получат детайлна информация относно текущите етапи на дейностите на екипите и постигнатите резултати.

Настоящият Доклад се отнася само за предоставените от ЦИК образци от представителната извадка от ТУМГ, посочени в списъка - Приложение 1 към Декларацията за идентичност и съответствие, предоставена от Изпълнителя на дейностите по техническа подготовка на устройства за гласуване по обществена поръчка с рег. № 04312-2024-0005. С тази Декларация Изпълнителят - „Сиела Норма“ АД, надлежно декларира и гарантира пред Възложителя, в лицето на ЦИК, че ТУМГ, които ще се използват по време на изборите на 09 юни 2024 г. имат еднакво предназначение, основани са на едни и същи принципи, имат еднаква конструкция,

функционалност и програмни средства, изработени са от един и същи производител, по една и съща техническа документация и технология, като тези, избрани на случаен принцип и предоставени за удостоверяване на съответствието на типа ТУМГ от институциите по чл.213а, ал. 2 от Изборния кодекс.

В чл. 213а, ал. 4 на Изборния кодекс са предвидени 20 работни дни за удостоверяване на съответствието на доставения тип ТУМГ с изискванията по чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация.

На 09.05.2024 г. с писмо изх. № МЕУ-8341/09.05.2024 г. от ЦИК са изискани необходимите за процеса по удостоверяване на съответствието информационни активи.

На 10.05.2024 г. с приемо - предавателен протокол от ЦИК са предоставени на МЕУ и БИМ 10 бр. ТУМГ, ведно със смарткарти, флаш памети, USB, съдържащо изходния код, запечатан плик с парола за декриптиране на USB носителя, декларация за съответствие и идентичност от „Сиела норма“ АД, специализирана хартия за бюлетини от машинно гласуване, инструкции, ръководства, документи за оценяване от трета независима страна.

При направения съгласно т. 4. 3 от Методиката преглед на информационните активи е констатирано, че всички ТУМГ са заключени, липсва code coverage доклад, удостоверителната верига, с която са издадени смарткартите, както и данни за осъществяване на гласуване за народни представители в страните извън Европейския съюз, за което ЦИК е изрично уведомена с писма № МЕУ-8491/11.05.2024 г. и № МЕУ-9030/17.05.2024 г. Пакетът с предоставените документи не съдържа, също така, копия на сертификатите за съответствие със стандартите ISO 9001, ISO/IEC 20000-1 и ISO/IEC 27001, които са вписани в техническата спецификация. Тези сертификати са изискани от ЦИК и са предоставени на БИС с писмо изх. № ЦИК-ЕПНС-21-406/1/13.05.2024 г.

На 13.05.2024 г. е извършено отключване на ТУМГ от доц. Георги Бояджиев - експерт към ЦИК, като е използван специализиран за целта софтуер, а code coverage доклада и удостоверителната верига са предоставени от ЦИК с писмо изх. № ЦИК-ЕПНС-21-379/5/ от 20.05.2024 г. От ЦИК са предоставени на 23.05.2024 г. и тестови данни за осъществяване на гласуване за народни представители в страните извън Европейския съюз.

С оглед посоченото и с цел организиране на участието в процеса по удостоверяване на съответствието на представителите на лицата по чл. 213а, ал. 3 и чл. 213б, ал. 1 от Изборния кодекс, които са вписани във входящия регистър, воден от ЦИК, както и необходимостта съответствието на ТУМГ да бъде оценено преди инсталирането на софтуера и транспортирането на устройствата до избирателните секции в страната и в чужбина, ръководителите на екипи, след анализ на обстоятелствата и сроковете, решиха да бъде коригиран и оптимизиран Плана за оценяване и удостоверяване - в съответствие с т. 5 и т. 8 от Методиката.

В актуализирания План за оценяване и удостоверяване са предвидени за реализиране всички дейности по изпитване/тестване, проверка и оценяване, които са идентифицирани като рискови, нови или в някаква степен различни по отношение на тези, извършени със същите ТУМГ, използвани за предходни избори, детайлно описани в съответните протоколи и Доклади за оценяване на съответствието от 30.03.2021г., 09.07.2021 г., 05.11.2021 г., 29.09.2022 г., 29.03.2023 г., 26.10.2023 г. и 02.11.2023 г. , изготвени по повод произвеждането на изборите в периода 2021 - 2023 г.

В обхвата на дейностите по удостоверяване на съответствието, респективно в настоящия Доклад, не са включени дейности, които са задължение на и се извършват от изборната администрация; дейности, свързани с удостоверяване на организацията и технологията на компютърната обработка на резултатите от гласуването на „Информационно обслужване“ АД, както и такива, свързани с модификацията, актуализацията, параметризацията и инсталирането на софтуер и данни за кандидатските листи, логистичното осигуряване и техническото обслужване на ТУМГ за изборите на 09 юни 2024 г., които се извършват от Изпълнителя или от упълномощени от ЦИК лица по отношение на ТУМГ.

Настоящият Доклад е разработен от екипите на МЕУ, БИМ и БИС в съответствие с т. 7. 2. от Методиката и е собственост на трите институции, посочени в чл. 213а, ал. 2 от Изборния кодекс. Като средство за защита на участващите в процеса страни и на обществеността, извлечения/извадки от Доклада не трябва да се възпроизвеждат, освен в пълен размер и/или след писмено одобрение от трите институции.

Раздел I. Проверка и оценка на валидността и автентичността на документи за оценяване на съответствието на доставения тип ТУМГ или негова съставна част, издадени от трета независима страна.

За целите на удостоверяване на съответствието на 10.05.2024 г. ЦИК предостави на органите по удостоверяване 10 бр. технически устройства за машинно гласуване и съпровождащата ги документация с цел доказване на съответствие с изискванията на Изборния кодекс и техническата спецификация. При направения съгласно т. 4.3 от Методиката преглед на информационните активи е констатирано, че предоставените документи не съдържат копия на сертификатите за съответствие със стандартите ISO 9001, ISO/IEC 20000-1 и ISO/IEC 27001, които са посочени в техническата спецификация. С писмо вх. № ЦИК-ЕПНС-21-406/13.05.2024 г. са изискани тези сертификати от Централната избирателна комисия. С писмо изх. № ЦИК-ЕПНС-21-406/1/13.05.2024 г. ЦИК предоставя на БИС следните документи:

- Сертификат за съответствие с изискванията на международния стандарт ISO 9001:2015, с рег. № 10595186/09.04.2024 г. и номер на одобрение 0040065, с титуляр „Сиела Норма“ АД, издаден от Lloyd's Register Quality Assurance Limited (LRQA Limited) – акредитиран орган по сертификация на Системи за Управление на Качеството (СУК);
- Сертификат за съответствие с изискванията на международния стандарт ISO/IEC 27001, с рег. № 10450826/06.07.2022 г. и номер на одобрение 0040067, с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД, издаден от Lloyd's Register Quality Assurance Limited (LRQA Limited) – акредитиран орган по сертификация на Системи за Управление на Сигурността на Информацията (СУСИ).
- Сертификат за съответствие с изискванията на международния стандарт ISO/IEC 20000-1:2018 „Информационни технологии. Управление на услуги. Част 1: Изисквания“ относно Системата за управление на услуги“, с рег. № 10595188/09.04.2024 г. и номер на одобрение 0040066, с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД, издаден от Lloyd's Register Quality Assurance Limited (LRQA Limited) – акредитиран орган по сертификация на Системи за Управление на ИТ услуги;
- Копие на писмо с изх. №QA/0-27697/13.09.2023 г. от Lloyd's Register EMEA branch Sofia, съдържащо потвърждение относно валидността към дата 13.09.2024 г. на 3 бр. сертификати за внедрени системи за управление съгласно изискванията на стандартите ISO 9001, ISO/IEC 20000-1 и ISO/IEC 27001.

Резултати от проверките:

1. Сертификат за съответствие с изискванията на международния стандарт ISO 9001:2015 с рег. № 10595186/09.04.2024 г., номер на одобрение 0040065, с титуляр „Сиела Норма“ АД, издаден от „Лойдс Регистър“ (Lloyd's Register Quality Assurance Limited - LRQA Limited) – акредитиран орган по сертификация на Системи за Управление на Качеството.

При извършеният преглед на съдържанието на документа беше констатирано, че сертификатът е със срок на валидност до 05.07.2025 г., отнася се до описания в него обект на одит, оценяване и сертификация – Система за управление на качеството (СУК) на фирма „Сиела Норма“ АД. Документът съдържа атрибутите, които са задължителни за този тип сертификати. Юридическите лица на сертифицираната организация - „Сиела Норма“ АД и на органа по сертификация - Lloyd's Register Quality Assurance Limited, са идентифицирани еднозначно, в т.ч. и с адреси на офисите им.

Обхватът на сертификацията на фирма „Сиела норма“ АД включва дейности, които са описани в документацията по обществена поръчка с рег. № 04312-2024-0005 и изискванията, определени от ЦИК, съгласно чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс.

Поради факта, че потвърждението относно валидността на сертификата в писмото с изх. №QA/0-27697/13.09.2023 г. на Lloyd's Register, предоставено от ЦИК, се отнася до предходна версия на сертификата и тъй като органът по сертификация Lloyd's Register Quality Assurance Limited не поддържа публично достъпен регистър на сертифицираните клиенти, веднага след получаване на сертификата от ЦИК, на 14.05.2024 г. беше отправено запитване към българският офис на Лойдс Регистър (LRQA Bulgaria, 81A Bulgaria Blvd , Fl 8 office 9 & 10 Sofia1404, Bulgaria) във връзка с изясняване на текущия статус на сертификата, т.е. дали той не е спрян, временно спрян, прекратен, с променен срок на валидност или ограничен обхват. В резултат на запитването Органът по сертификация потвърди валидността и автентичността на сертификата за съответствие с изискванията на международния стандарт ISO 9001:2015 с рег. № 10595186/09.04.2024 г., с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД. От LRQA Limited, в качеството им на достоверен, независим източник на информация и издател на сертификата беше предоставено идентично копие от посочения по-горе сертификат.

Органът по сертификация Lloyd’s Register Quality Assurance Limited - LRQA Limited е акредитиран от британския национален орган за акредитация - United Kingdom Accreditation Service (UKAS), да извършва сертификация на СУК, съобразно стандарта ISO 9001. При извършената проверка в регистъра на UKAS се оказа, че на LRQA Limited е издаден нов сертификат за акредитация с дата 27.03.2024 г. Сертификатът за акредитация на LRQA Limited (Приложение 2 към Протокол 1.1.) е с рег. № 0001, Issue №: 209, Issue date: 27.03.2024 г. В съдържанието на сертификата за акредитация на Lloyd’s Register Quality Assurance Limited, публикуван в регистъра на UKAS, е надлежно вписан адреса на централния офис - 1 Trinity Park, Bickenhill Lane, Birmingham B37 7ES, United Kingdom, който съвпада с адреса, посочен в сертификата на „Сиела Норма” АД с рег. № 10595186/09.04.2024 г.

Настоящата проверка относно валидността и автентичността на сертификата за акредитация на LRQA Limited беше извършена успешно в базата данни на UKAS към дата 19.05.2024 г.

Към дата 19.05.2024 г. сертификатът с рег. № 10595186/09.04.2024 г., с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД, издаден от Лойдс Регистър (LRQA Limited), е валиден, т.е. не е бил спрян, временно спрян, прекратен, с ограничен обхват или по друг начин актуализиран или анулиран от Органа по сертификация - Лойдс Регистър (LRQA Limited).

Стандартът ISO 9001:2015 е приложим и е съотносим към изискванията на ЦИК съгласно чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и документацията по обществена поръчка с рег. № 04312-2024-0005 .

Сертификатът за съответствие с изискванията на ISO 9001:2015 с рег. № 10595186/09.04.2024 г. и номер на одобрение 0040065, е валиден и автентичен, може да бъде ползван и следва да бъде признат като доказателство за съответствие с изискванията на Изборния кодекс и изискванията на техническата документация по обществена поръчка с рег. № 04312-2024-0005.

2. Сертификат за съответствие с изискванията на международния стандарт ISO/IEC 27001 с рег. № 10450826/06.07.2022 и номер на одобрение 0040067, с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД, издаден от „Лойдс Регистър“ (LRQA Limited) - орган по сертификация на Системи за Управление на Сигурността на Информацията (СУСИ).

При извършеният преглед на съдържанието на документа беше констатирано, че сертификатът (Приложение 1 към Протокол 1.2.) е със срок на валидност до 05.07.2025 г., отнася се до описания в него обект на одит, оценяване и сертификация – Система за Управление на Сигурността на Информацията (СУСИ) на фирма „Сиела Норма“ АД и съдържа атрибутите, които са задължителни за този тип сертификати. Юридическите лица на сертифицираната организация „Сиела Норма“ АД и на органа по сертификация Lloyd’s Register Quality Assurance Limited, са идентифицирани еднозначно, в т.ч. и с адреси на офисите им.

Поради факта, че органът по сертификация Lloyd's Register Quality Assurance Limited не поддържа публично достъпен регистър на сертифицираните клиенти, веднага след получаване на сертификата от ЦИК, на 14.05.2024 г. беше отправено запитване към българският офис на Lloyd's Register Quality Assurance Limited във връзка с изясняване на текущия статус на сертификата, т.е. дали той не е спрян, временно спрян, прекратен, с променен срок на валидност или обхват. В резултат на запитването Органът по сертификация потвърди валидността и автентичността на сертификата за съответствие с рег. № 10450826/06.07.2022 г. с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД. От От LRQA Limited, в качеството им на достоверен, независим източник на информация и издател на сертификата беше предоставено идентично копие от посочения по-горе сертификат.

Обхватът на сертификацията на фирма „Сиела норма“ АД включва дейности, които са описани в документацията по обществена поръчка с рег. № 04312-2024-0005 и изискванията, определени от ЦИК съгласно чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс.

Органът по сертификация Лойдс Регистър (Lloyd’s Register Quality Assurance Limited - LRQA Limited) е акредитиран от британския национален орган за акредитация UKAS да извършва сертификация на СУК съобразно стандарт ISO/IEC 27001. Сертификатът за акредитация на LRQA Limited (Приложение 2 към Протокол 1.2.) е с рег. № 0001, Issue №: 209, Issue date: 27.03.2024 г. В съдържанието на сертификата за акредитация на Lloyd’s Register Quality Assurance Limited, публикуван в регистъра на UKAS, е надлежно вписан адресът на централния офис - 1 Trinity Park, Bickenhill Lane, Birmingham B37 7ES, United Kingdom, който съвпада с адреса, посочен в сертификата на „Сиела Норма” АД с рег. № 10595186/09.04.2024 г.

Настоящата проверка относно валидността и автентичността на сертификата за акредитация на LRQA Limited беше извършена успешно в базата данни на UKAS към дата 19.05.2024 г.

Към дата 19.05.2024 г. сертификатът с рег. № 10450826/06.07.2022 г., с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД, издаден от Лойдс Регистър (LRQA Limited) е валиден, т.е. не е бил спрян, временно спрян, прекратен, с ограничен обхват или по друг начин актуализиран или анулиран от Органа по сертификация - Лойдс Регистър (LRQA Limited).

Стандартът ISO/IEC 27001 е приложим и е съотносим към изискванията на ЦИК съгласно чл. 213, ал.3 от Изборния кодекс и документацията по обществена поръчка с рег. № 04312-2024-0005.

Сертификатът за съответствие с изискванията на ISO/IEC 27001 с рег. № 10450826, издаден на 06.07.2022 г., е валиден и автентичен, може да бъде ползван и следва да бъде признат като доказателство за съответствие с изискванията на Изборния кодекс и изискванията на техническата документация по обществена поръчка с рег. 04312-2024-0005.

3. Сертификат за съответствие с изискванията на международния стандарт ISO/IEC 20000-1:2018 „Информационни технологии. Управление на услуги. Част 1: Изисквания“ относно Системата за управление на услуги“, с регистрационен № 10595188/09.04.2024 г. и номер на одобрение 0040066, с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД, издаден от Lloyd's Register Quality Assurance Limited - орган по сертификация на Системи за Управление на ИТ услуги.

При извършения преглед на съдържанието на документа беше констатирано, че сертификатът (Приложение 1 към Протокол 1.3.) е издаден на 09.04.2024 г. и е със срок на валидност до 07.04.2026 г., отнася се до описания в него обект на одит, оценяване и сертификация – Система за Управление на ИТ услуги на фирма „Сиела Норма“ АД и съдържа атрибутите, които са задължителни за този тип сертификати. Юридическите лица на сертифицираната организация „Сиела Норма“ АД и на органа по сертификация Lloyd's Register Quality Assurance Limited, са идентифицирани еднозначно, в т.ч. и с адреси на офисите им.

Поради факта, че потвърждението относно валидността на сертификата в писмото с изх. №QA/0-27697/13.09.2023 г. на Lloyd's Register, предоставено от ЦИК, се отнася до предходна версия на сертификата и тъй като органът по сертификация Lloyd's Register Quality Assurance Limited не поддържа публично достъпен регистър на сертифицираните клиенти, веднага след получаване на сертификата от ЦИК, на 14.05.2024 г. беше отправено запитване към българският офис на Лойдс Регистър (LRQA Bulgaria, 81A Bulgaria Blvd , Fl 8 office 9 & 10 Sofia1404, Bulgaria) във връзка с изясняване на текущия статус на сертификата, т.е. дали той не е спрян, временно спрян, прекратен, с променен срок на валидност или ограничен обхват. В резултат на запитването Органът по сертификация потвърди валидността и автентичността на сертификата за съответствие с рег. № 10595188/09.04.2024 г., с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД. От LRQA Limited, в качеството им на достоверен, независим източник на информация и издател на сертификата беше предоставено идентично копие от посочения по-горе сертификат.

Обхватът на сертификацията на фирма „Сиела норма“ АД за съответствие с изискванията на стандарта ISO/IEC 20000-1:2018 включва дейности, които са описани в документацията по обществена поръчка с регистрационен номер 04312-2024-0005 и изискванията, определени от ЦИК, съгласно чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс.

Органът по сертификация Лойдс Регистър (Lloyd’s Register Quality Assurance Limited - LRQA Limited) е акредитиран от британския национален орган за акредитация UKAS да извършва сертификация на системи за управление услуги съобразно стандарт ISO/IEC 20000-1. Сертификатът за акредитация на LRQA Limited (Приложение 2 към Протокол 1.3.) е с рег. № 0001, Issue №: 209, Issue date: 27.03.2024 г. В съдържанието на сертификата за акредитация на Lloyd’s Register Quality Assurance Limited , публикуван в регистъра на UKAS, е надлежно вписан адресът на централния офис - 1 Trinity Park, Bickenhill Lane, Birmingham B37 7ES, United Kingdom, който съвпада с адреса, посочен в сертификата на „Сиела Норма” АД с рег. №

Настоящата проверка относно валидността и автентичността на сертификата за акредитация на LRQA Limited беше извършена успешно в базата данни на UKAS към дата 19.05.2024 г.

Към дата 19.05.2024 г. сертификатът с рег. № 10595188/09.04.2024 г. с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД, издаден от Lloyd’s Register Quality Assurance Limited (LRQA Limited) е валиден, т.е. не е бил спрян, временно спрян, прекратен, с ограничен обхват или по друг начин актуализиран или анулиран от Органа по сертификация - Лойдс Регистър (LRQA Limited).

Стандартът ISO/IEC 20000-1:2018 е приложим и е съотносим към изискванията на ЦИК, съгласно чл. 213, ал.3 от Изборния кодекс и документацията по обществена поръчка с рег. № 04312-2024-0005.

Сертификатът за съответствие с изискванията на ISO/IEC 20000-1:2018 с рег. № 10515730 и номер на одобрение 0040066, издаден на 09.04.2024 г., е валиден и автентичен, може да бъде ползван и следва да бъде признат като доказателство за съответствие с изискванията на Изборния кодекс и изискванията на техническата документация по обществена поръчка с рег. № 04312-2024-0005.

Раздел II. Проверка и оценка на съответствието с изискванията към хардуерната конфигурация на доставения тип ТУМГ

Настоящият раздел на Доклада е изготвен като резултат от извършената проверка по т. 6. 2 от Методиката и изискванията на техническа спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2024-0005. При изпълнението на тестовите сценарии са приложени критериите за оценяване, които са надлежно описани в Приложение № 2 към Методиката.

За нуждите на процеса по изследване, проверка и оценяване на функционалността на доставения тип ТУМГ са използвани предоставените на 10.05.2024 г. 3 броя образци на ТУМГ от представителната извадка с идентификационни номера CHCA4E1A00009540, ELZA4E2A00017984 и ELZA4E2A00017037, ведно с допълнително представен от ЦИК сертификат на производителя на хартията за бюлетини за машинно гласуване (S8037 от Mitsubishi HiTec Paper Europe Gmbh).

Всяко от ТУМГ са приети от Екип 2 в следното състояние: основен корпус, два броя паравани за монтиране към него, 1 бр. акумулаторна батерия, 5 бр. смарткарти – 2 бр. за служител на ЦИК, придружени с разпечатки с ПИН кодове и 3 бр. потребителски калти за осъществяване на гласуване, 1 бр. хартиена ролка - образец, захранващ кабел, кабел за съединяване на акумулаторната батерия, 1 бр. пластмасова пломба. ТУМГ, заедно с компонентите към него, е предоставено в защитна кутия (куфар, твърд калъф) за транспортиране.

ТУМГ са предоставени с инсталиран демонстрационен софтуер и смарткарти от тестова верига, позволяващ осъществяване на един пълен цикъл от гласуване и отчитане на резултатите за тестова избирателна секция. За целите на оценяване на съответствието времевата продължителност на цикъла на гласуване не е ограничена в рамките на календарен ден.

Техническите средства, с които са извършени измерванията и изпитванията на ТУМГ, негова съставна част, периферно устройство или консуматив са следните:

- Щрихова мярка за дължина-ролетка РД-5, идент.№P01, производител STANLEY, Свидетелство за калибриране №1776/21.10.2021 г., издадено от „Унисист“ ООД;
- Електронен шублер модел CD-15APX, идент.№A15074330, производител MITUTOYO, Свидетелство за калибриране №0893 от 03.06.2022 г., издадено от „Унисист“ ООД;
- Ъгломер с обхват на измерване от 0 до 180˚ и стойност на деление 5’, идент.№0737, Свидетелство за калибриране №010-ИД от 23.01.2024г., издадено от БИМ, НЦМ.

- Микрометър Mitutoyo/293-80, SN:9080107, Свидетелство за калибриране № 077-ИД / 21.06.2022 г. – БИМ – НЦМ.

Техническите средства за изпитване и изследване на хардуерната конфигурация са използвани съобразно работните им инструкции. Техническите средства са с осигурена проследимост на измерване и е осигурена изискуемата проследимост. За изследванията, извършени в лабораторна среда, техническите средства са описани в изпитвателните протоколи.

Резултати от извършените дейности.

1. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Корпус:

1.1 Проверка на интеграцията и защитата на основните компоненти на ТУМГ в корпуса
Констатира се наличие на отделение за батерия с конектор, за което не е предвидено място за пломбиране, но достъпът е възпрепятстван от монтирани технологични елементи.

Констатира се наличие на платка PDB-400 Rev.3.0 - поставена допълнителна лепенка E3.1.

Заключение : Констатирано е съответствие.

1.2 Проверка на разположението и защитата от достъп на комуникационния интерфейс за контролната памет и смяната на хартията на ТУМГ
Констатира се ограничаване на достъпа с пломби. Липсват комуникационни антени.

Заключение : Констатирано е съответствие.

1.3 Проверка за спазване изискванията на Закона за техническите изисквания към продуктите и за наличието на процедури за съхранение, транспорт и разделно събиране и рециклиране на устройството.
Констатира се наличие на маркировка съгласно изискванията, наличие на декларация за съответствията, наличие на ръководство за инсталиране на машина за гласуване А4-517.

Няма приложена процедура на Производителя за съхранение и транспорт на ТУМГ и сертификати за указване на специфични изисквания към околната среда при експлоатация на ТУМГ. В тази връзка бяха извършени изпитвания в Изпитвателна лаборатория „Въздействие на околната среда“ при БИМ. Съгласно изготвения протокол от изпитване № 35-ВОС/15.05.2024г. е установена запазване на работоспособност на ТУМГ при 0°С при изпитване по стандарт БДС EN 60068-2-1:2007 Изпитване на въздействия на околната среда. Част 2-1: Изпитвания. Изпитване А: Студ (IEC 60068-2-1:2007), 45°С при изпитване съгласно БДС EN 60068-2-2:2008 Изпитване на въздействия на околната среда. Част 2-2: Изпитвания. Изпитване В: Суха топлина (IEC 60068-2-2:2007) и вибрации с честота от 10Hz до 150Hz, Overall acceleration 11,9m/s2 RMS при изпитване по стандарт БДС EN 60068-2-64:2008 – Изпитване на въздействия на околната среда. Част 2-64: Изпитвания. Изпитване Fh: Вибрации, широколентови случайни и ръководство.

Заключение : Констатирано е съответствие.

2. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент:

Централен процесор

Минимални параметри: В съответствие с минималните изисквания на използваната операционна система и софтуер за ТУМГ, минимална тактова честота 1 GHz, Intel/AMD/ARM.

2.1 Проверка на минималните изисквания към процесора според техническата документация

Констатира се тактова честота 1.04 GHz; процесор - интегриран в платката Intel Atom® x5-E8000. Няма достъп до системни инструменти на операционната система.

Заключение : Констатирано е съответствие.

3. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Оперативна памет

Минимални параметри: В съответствие с минималните изисквания за използваната операционна система и софтуер на ТУМГ, минимум 1 GB.

3.1 Проверка на минималните изисквания към оперативната памет

Констатира се оперативна памет 4GB DDR3L Kingston PC3L-12800S; маркировката отговаря; няма достъп до системни инструменти на операционната система или BIOS.

Заключение : Констатирано е съответствие.

4. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Компонент: Вътрешна енергонезависима памет

Минимални параметри: В съответствие с минималните изисквания на използваната операционна система и софтуер за ТУМГ, минимален обем 16 GB, SSD/MMC/eMMC. Не се допуска използването на вътрешна памет с подвижни части.

4.1 Проверка на минималните изисквания към оперативната памет

Констатира се вътрешна памет SDINADF4 - 32GB, интегрирана в дънната платка, с технология eMMC; маркировката отговаря; няма достъп до системни инструменти на операционната система или BIOS.

Заключение : Констатирано е съответствие.

5. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Записващо техническо устройство (ЗТУ/контролни памети)

Минимални параметри: USB Тип A Flash памет, с минимален обем 1 GB, стандарт USB 2.0. Ако за произвеждания избор има възможност за произвеждане на втори тур, е необходимо предоставянето на допълнително записващо техническо устройство. Участникът може да предложи и използването на повече от едно ЗТУ.

5.1 Проверка на минималните изисквания към записващото техническо устройство според техническата документация

Констатираха се 2 бр. ЗТУ с размер 8GB, тип USB 2.0; установено през външен персонален компютър.

Заключение : Констатирано е съответствие.

5.2 Проверка на съвместимостта на ЗТУ с наличните комуникационни интерфейси в ТУМГ според техническата документация

Констатираха се 2 бр. USB 2.0 , разположени в обособено отделение за ЗТУ. Констатира се 1 бр. в обособено отделение за съединение на захранванията, за връзка с батерията и 2 USB 2.0 за служебно ползване в обособено сервизно отделение.

Заключение : Констатирано е съответствие.

5.3 Проверка на механичната съвместимост на ЗТУ с ТУМГ

Констатира се USB тип А, в обособено отделение на корпуса. Конструктивното изпълнение на ТУМГ позволява ограничаване на достъпа срещу манипулация или отстраняване на ЗТУ чрез пломба.

Заключение : Констатирано е съответствие.

6. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Сензорен дисплей

Минимални параметри: Минимален диагонал 15“, минимална резолюция - XGA, допуска се резистивен или капацитивен принцип на работа на сензорния дисплей.

6.1 Проверка на минималните изисквания към сензорния дисплей според техническата документация

Констатира се сензорния дисплей TFT-LCD, с диагонал 17“ , резолюция на дисплея SXGA (1280X1024), технологията на сензорния дисплей е капацитивна, маркировката отговаря на предоставената техническа документация.

Заключение : Констатирано е съответствие.

7. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Компонент: Печатащо устройство

Минимални параметри: принтер за печат с ролкова хартия, минимална поддържана резолюция на печата 200dpi, ширина до 79 mm и нож за автоматично отрязване на контролната разписка.

7.1 Проверка на минималните изисквания към печатащото устройство според техническата документация

Констатира се резолюция на принтера 8 dots/mm (203,2 dpi), поддържаната хартия е с ширина 80±0,2мм, принтерът включва автоматичен нож, контролиран чрез софтуер, принтерът реализира автоматично отрязване на контролната разписка, маркировката отговаря на предоставената техническа документация, а устройството изпълнява всички предвидени функции.

Заключение : Констатирано е съответствие.

8. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Четец за смарт-карта

Минимални параметри: Full size PC/SC SmartCard четец за контактни смарт-карти по стандарт ISO/IEC 7816, CCID интерфейс.

8.1 Проверка на минималните изисквания към четеца за смарт-карта според техническата документация

Констатира се наличието на 5 бр., от които 2 бр. служебни и 3 бр. за гласуване, смарт-карти Full size и декларация за съответствие с изискванията на ISO/IEC 7816, с поддържан криптографски алгоритъм CCEAL5+RSA до 4096 bits, SHA до 512. Смарт- картите изпълняват всички предвидени функции.

Заключение : Констатирано е съответствие.

9. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Смарт-карти

Минимални параметри: 5 броя Full size, ISO/IEC 7816, Common Criteria – EAL4+, минимално поддържани криптографски алгоритми RSA 2048 bits, SHA2-256, наличие на OpenSC, съвместим PKCS#11 provider. *Смарт-картите трябва да бъдат брандирани с пълноцветен печат по дизайн, одобрен от ЦИК.*

9.1 Проверка на минималните изисквания към смарт-картите според техническата документация

Констатира се наличието на 5 бр., от които 2 бр. служебни и 3 бр. за гласуване, смарт-карти Full size и декларация за съответствие с изискванията на ISO/IEC 7816, с поддържан криптографски алгоритъм CCEAL5+RSA до 4096 bits, SHA до 512. Смарт - картите изпълняват всички предвидени функции.

Заключение : Констатирано е съответствие.

10. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Хартия за бюлетините от машинно гласуване

Минимални параметри: Минимална ширина - 79 мм. Необходимият брой ролки, осигуряващ възможност за отпечатване на 1100 контролни разписки и предвидените протоколи от ТУМГ. Хартията трябва да бъде непрозрачна, защитена с отпечатък на гърба по дизайн, одобрен от ЦИК, както и да няма визуален маркер в края на ролката. Участникът може да предложи и допълнителни мерки за защита на контролните разписки. При съхранение в нормална стайна температура и без пряка слънчева светлина хартията трябва да може да съхрани отпечатъка за период от минимум 5 години – доказано със съответния сертификат.

10.1 Проверка на минималните изисквания към хартията за бюлетините от машинно гласуване според техническата документация и представения образец

Констатира се наличието на сертификат за хартия Mitsubishi HiTec Paper Europe Gmbh.P S8037; съгласно техническата документация – възможност за архивиране 25 години, ширина на ролката хартия е 80±5 мм, дебелина на хартията 0,084±0,005мм, базово тегло 80±5 g/sqm; ролката не включва маркер за свършване на хартията.

Констатирано при удостоверяването:
Ширина на ролката - 80,02 мм;
Дебелина на хартията - 0.084 мм
Външен диаметър на ролката - 91,84 мм.
Външен диаметър на шпулата -15,20 мм.
Приблизителна дължина на лентата - 77,93 м

(В една ролка: Дължина на бюлетина за народни представители – 251 мм х151бр.; дължина на бюлетина за Европейски парламент – 180 мм. х151бр.; Разписки: Протокол НП 3795 мм х2бр., Протокол ЕП 2100 мм х2бр., Диагностика 130 мм х2бр., Тест 134 мм х2бр., Остатък 530 мм.)

Броят на ролките се определя допълнително при уточняване на вида на достъпните избори.

Заключение : Констатирано е съответствие.

11. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Мрежови кабели

Минимални параметри: Необходимите захранващи кабели за включване на машината за гласуване в електрическата мрежа.

11.1 Проверка захранващият кабел, доставен с ТУМГ, да позволява свързването й към електрическия контакт

Констатира се наличието на захранващ кабел от тип F (Шуко – CEE 7/3), който може да се включи към електрически контакт. ТУМГ се включва с ключ в обособено отделение за съединение на захранванията, защитено с пломба.

Заключение : Констатирано е съответствие.

12. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Автономна работа при прекъсване на електрозахранването

Минимални параметри: Трябва да дава възможност за автономна работа на устройството минимум 30 мин. при пълен заряд, както и да осигурява защита при подаване на нестандартно напрежение от захранващата мрежа. Допуска се извън корпуса на устройството за бъде разположено непрекъсваемото токозахранващо устройство (UPS).

12.1 Проверка на възможността за автономна работа при прекъсване на електрозахранването

Констатира се наличието на акумулаторна батерия 12V/7Ah, с необходимите кабели за свързване към порт USB 2.0, в обособено отделение за съединение на захранванията, защитено с пломба.

Заключение : Констатирано е съответствие.

12.2 Проверка в експлоатация за възможност ТУМГ да работи в продължение на 30 минути без електрическо захранване от захранването в електрическия контакт

Констатира се, че ТУМГ продължава да работи без прекъсване, когато захранването от електрическия контакт е изключено. Автономна работа може да продължи повече от 30 минути, без включване или изключване на ТУМГ. При възстановяване на захранването ТУМГ продължава да работи без прекъсване. USB портът осигурява дозареждане на акумулаторната батерия за последващо използване.

Заключение : Констатирано е съответствие.

13. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Компонент: Пломби/сигурни стикери

Минимални параметри: Според предложеното от Изпълнителя техническо решение – средства за идентифициране на опити за отваряне на монолитния защитен корпус. Пломбите/сигурните стикери трябва да бъдат с уникална номерация.

13.1 Проверка на предложеното техническо решение – средства за идентифициране на опити за отваряне на монолитния защитен корпус.

Констатира се, че са предвидени 4 позиции за запечатване, като 1 от тях до 3 пъти, с уникална номерация на пломбите. Пломбите са изработени от твърда пластмаса и осигуряват защита по предвидения начин за поставянето им. Необходими са общо 70000 бр. за цикъл на гласуване, като разрядността осигурява уникалност за минимум 14 цикъла на избори.

Заключение : Констатирано е съответствие.

14. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Поверителност.

Компонент: ПИН пликове.

Минимални параметри: 2 бр., непрозрачни, съдържащи потребителски ПИН за смарт-картите за управление, които не позволяват достъп до съдържанието без разрушаване. Констатира се, че не са представени пликове, които да бъдат проверени за съответствие.

Заключение : Липса на изходни данни за удостоверяване на съответствието.

15. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Поверителност.

Компонент: Непрозрачна урна за бюлетини от машинно гласуване.

Минимални параметри: С необходимия обем за съхранение на отпечатаните бюлетини, отвор за пускането им в горната част и възможност за запечатване.

Заключение : Липса на изходни данни за удостоверяване на съответствието.

16. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Поверителност.

Компонент: Параван за ограничаване на видимостта от странични наблюдатели при гласуване.

Минимални параметри: Непрозрачна преграда, целяща да ограничи видимостта от странични наблюдатели по време на гласуване. Възможно е да бъде и вграден в машината за гласуване или участника да предложи друг равностоен защитен механизъм.

16.1 Проверка на конструкцията на паравана за ограничаване на видимостта от странични наблюдатели при гласуване.

Констатира се, че параванът се монтира неподвижно към корпуса. Плоскостите са две, за всяка от вертикалните страни на корпуса. Плоскостите са надеждно и неподвижно закрепени чрез

щипки. Размер: В 44,5см./ Ш 20см. Разположени са под ъгъл 110˚ спрямо плоскостта на монитора. Не позволяват наблюдение на цялата работна част на екрана до ъгъл 30˚ спрямо плоскостта на монитора.

Заключение : Констатирано е съответствие.

17. Проверка за електромагнитни излъчвания или протокол, че няма електромагнитни излъчвания, чрез които може да се идентифицира състоянието и данните, свързани с процеса на гласуване

Минимални параметри: При измерване да не бъдат установени електромагнитни излъчвания по време на процеса на гласуване, документирано в протокол от извършени изпитвания в Лаборатория за електромагнитна съвместимост на БИМ за обхвати 9kHz÷30MHz и 30MHz÷6GHz (8GHz).

Видно от протокол № 01-МЕУ-7882/23.05.2024г., констатацията е, че измерените електромагнитни излъчвания от ТУМГ в честотните обхвати от 9 kHz до 30 MHz, от 30 MHz до 1000 MHz и от 1 GHz до 6 GHz не превишават граничните стойности за стандартите, което определя, че разкриването на вота на конкретен избирател по електромагнитен път е затруднено до невъзможност.

Заключение : Констатирано е съответствие.

Раздел III. Проверка и оценка на съответствието по отношение на функционалността на доставения тип ТУМГ с изискванията от Изборния кодекс и техническата спецификация към софтуерната реализация

Настоящият доклад е изготвен в резултат на извършена проверка по т. 6. 3 и т. 8 от Методиката за удостоверяване на съответствието на доставения тип ТУМГ с изискванията по чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2024-0005.

При изпълнението на тестовите сценарии са приложени критериите за оценяване, които са описани в Приложение № 3 към Методиката. Представени са в обобщен вид констатациите и заключенията от извършената проверка.

Образците на доставения тип ТУМГ, модел А4-517, са предоставени на екипа за оценяване на съответствието на 11.05.2024 г. с тестови данни за произвеждане на изборите на 09 юни 2024 г.

Проверките са извършени в периода 11.05.2024 г. - 23.05.2024 г. върху предоставените от ЦИК ТУМГ с конфигурирани тестови данни, съответстващи на тези, които ще бъдат използвани за изборите на 09 юни 2024 г.

I. Изпълнение на сценариите от Приложение 3 към Методиката

След изпълнение на тестовите сценарии за изпитване и оценяване на ТУМГ за съответствие с дефинираните в Избирателния кодекс и приложимата техническа спецификация технически

и функционални изисквания, описани в Приложение N 3 към Методиката, Екип 3 констатира следното:

1. Проверка на окомплектоването на ТУМГ и потребителската документация

А. Проверка на целостта на комплекта

ТУМГ с номера: CHCA4E1A00008900, CHCA4E1A00008406, ELZA4E2A00018195, приети от екипа на МЕУ на 11.05.2024 г., са комплектувани, както следва::

- Куфар за пренасяне на ТУМГ;
- ТУМГ с инсталирани системен и потребителски софтуер;
- Инсталирани по 2 бр. на ТУМГ USB флаш памети;
- 5 бр. смарткарти (2 бр. за член на СИК и 3 бр. за избирател);
- Монтирана хартиена ролка;
- ПИН плик;
- Параван за ограничаване на видимостта във връзка с тайната на вота;
- Адаптер с кабел за захранване на ТУМГ;
- Кабели за включване на адаптера и на акумулаторната батерия към ТУМГ;
- Акумулаторна батерия 12V;
- Пломби/сигурни защитни стикери за портовете на ТУМГ;
- Подробна техническа документация за процесите за инсталация, конфигурация и персонализация на ТУМГ.

Б. Преглед и анализ на документацията

Документацията е предадена на USB флаш памет.

След направения преглед е констатирано, че в окомплектовката ТУМГ с номера: CHCA4E1A00008900, CHCA4E1A00008406, ELZA4E2A00018195, приети от екипа на МЕУ на 11.05.2024 г., няма липси.

2. Проверка на оторизирания достъп до ТУМГ и базови функционалности на ТУМГ.

2.1. Стартиране на ТУМГ, зареждане на операционната система (ОС), проверка на функционалността на периферните устройства:

- ОС е предварително инсталирана върху основната памет на ТУМГ като след стартиране на ТУМГ, ОС се зарежда коректно от вътрешната енергонезависима (основна) памет съгласно изискванията в техническата спецификация и се стартира потребителското приложение;
- ТУМГ има функция, която при всяко зареждане, изчислява контролна сума (хеш), който се визуализира на екрана със системна информация и се отпечатва на всяка бюлетина при гласуване;
- ТУМГ не позволява зареждане на ОС от нерегламентиран носител и не позволява стартиране чрез използване на записващо техническо устройство, предназначено за друга машина;
- Проверката на функционалността на периферните устройства на ТУМГ чрез вътрешен тест е изпълнена успешно. В резултат са разпечатани съответстващи отчети от диагностиката на всеки вид периферно устройство, както и общ отчет.

2.2. Проверка на персонализирането на ТУМГ за съответната СИК

- Въведените тестови номенклатурни данни в ТУМГ за съответната избирателна секция се визуализират коректно;
- Валидират се смарткартите, които са издадени за конкретна избирателна секция, след което автоматично се отпечатва отчет. ТУМГ е конфигурирано да разпознава и работи само със смарткарти за управление и гласуване, предназначени за съответната избирателна секция.

2.3. Проверка за коректна визуализация на номенклатурните данни за съответна СИК от ТУМГ

Номенклатурните данни на всяка отделна СИК - вид избор, номер на секцията и електронни бюлетини за избори за членове на Европейския парламент от Република България и за народни представители се визуализират на екрана след стартиране на ТУМГ чрез смарткарта за управление и ПИН. В долната част на екрана се изобразява идентификационен номер на СИК, дата, час и статус на изборния ден.

С бутон "Информация", който се намира в горната част на екрана, се визуализират по всяко време на изборния ден, номенклатурните данни - вид на изборите, дата на изборите, типа на устройството, идентификатор (ID) на избирателното място и секция, име на избирателната секция, брой регистрирани избиратели, местоположение, ID на машината, версия на приложението, версия на ОС, брой гласували, системна контролна сума (хеш) на ТУМГ.

Картите за избирателите могат да бъдат валидирани по всяко време на изборния ден след поставяне на смарткарта за управление от член на СИК и въвеждане на ПИН и избор на бутон „Валидиране на картите за избирателите". Смарткарта, която не е предназначена за съответната изборна секция, се отхвърля като невалидна.

2.4. Проверка на функционалността на периферните устройства на ТУМГ чрез вътрешен тест

Проверката се извършва чрез бутон “Диагностика“ след стартиране на ТУМГ и е достъпен за член на СИК след оторизация с управляваща смарткарта и ПИН. Чрез него се предоставя възможност за проверка на работоспособността на конкретно или на всички периферни устройства, които имат отношение към изборния процес. След приключване на процеса на диагностика се отпечатва автоматично диагностичен доклад.

Получените резултати и направените констатации от проверката на сценариите за работа на ТУМГ преди начало на изборния ден удостоверяват, че тази функционалност съответства на изискванията на чл. 213, ал. 3 от ИК и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2024-0005.

3. Проверка на функциите на ТУМГ по време на изборния процес

След изпълнението на сценариите по т. 3 от Приложение № 3 към Методиката екипът установи, че изборният ден се стартира успешно, изпълнени са всички изисквания за провеждане на изборния процес – коректна визуализация на два вида бюлетини - за избори за членове на Европейски парламент от Република България и за избори за народни

представители, които са идентични с одобрените от ЦИК образци. Осигурена е възможност гласоподавателят да посочи в кои избори ще гласува - „Избери всички", „Избори за народни представители" и „Избори за членове на Европейски парламент" , както и възможност за корекция на избраното. При избор за народни представители и членове на Европейски парламент се отварят последователно бюлетините за гласуване по реда - народни представители, а след това за членове на Европейски парламент като се избират партии/кандидати/"Не подкрепям никого“, налице е и възможност за избор на преференция. При необходимост гласоподавателят може да коригира вече направения избор, след което се разпечатва бюлетина с резултата от гласуването.

Извършени са над 500 успешни гласувания с предоставените ТУМГ, при които се констатира пълно съответствие между направен избор, разпечатана бюлетина и отчетен глас на ЗТУ.
В процеса на гласуване с ТУМГ със сериен номер CHCA4E1A00008900, заредено със специализирана хартия, идентична на тази, която ще бъде използвана по време на изборния ден при 5 от гласуванията не се разпечата изцяло 2-ра бюлетина за избор на членове за Европейски парламент и при 6 гласувания не се разпечата изцяло 1-ва бюлетина за избор на народни представители. Тъй като гласуванията бяха отчетени от ТУМГ за валидни, екипът счита, че това не се дължи софтуера на ТУМГ или на предоставената за проверка хартия, а евентуално на печатащото устройство на конкретното ТУМГ.

По време на изпълнението на тестовите сценарии, екипът установи следното:

- При стартиран процес на гласуване, същият не прекъсва, ако смарткартата на избирателя се извади от ТУМГ;
- В случай, че избирателят не приключи процедурата по гласуване, ТУМГ остава недостъпно за други действия в продължение на 3 мин. от последното активно действие върху дисплея. Процесът не може да бъде прекъснат по никакъв начин за посоченият период дори със смарткарта за управление;
- Преди изтичане на времето на сесията за гласуване (3 минути) ТУМГ издава съобщение с опция за удължаване на времето. ТУМГ изчаква 1 минута, след което анулира сесията без да регистрира гласуване. За да се продължи гласуването след прекъсната сесия, е необходима намеса на член на СИК чрез поставяне на управляваща смарткарта и въвеждане на ПИН;
- Невъзможно е повторното гласуване с една и съща смарткарта. Това се отнася и за случая на анулирана сесия, описан по-горе.

Получените резултати и направените констатации от проверката на функционалността на ТУМГ по време на изборния процес показа, че тази функционалност съответства на изискванията на чл. 213, ал. 3 от ИК и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2024-0005.

4. Проверка за допълнителни функционалности на ТУМГ по време на изборния ден.

- Заложеният шрифт в бюлетините и във визуализираните на екрана съобщения е несерифен и с добра четимост;
- ТУМГ осигурява промяна на размера на шрифта и промяна на фона на бюлетината, за да е подходяща за хора с намалено зрение.

Функционалността на ТУМГ за достъпност на избиратели с намалено зрение съответства на изискванията на чл. 213, ал. 3 от ИК и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2024-0005.

5. Проверка на функционалностите на ТУМГ, свързани с края на изборния ден

След изпълнение на сценариите по т. 5 от Приложение № 3 към Методиката екипът установи, че функционалностите на ТУМГ по приключване на изборния ден осигуряват:

- задаване на край на изборния ден;
- блокиране на възможността за последващо гласуване;
- изчисляване и автоматично записване на електронно подписан файл с резултатите от гласуването върху ЗТУ и разпечатване на финален отчет с информация за брой гласували;
- изключване на ТУМГ.

Функционалностите на ТУМГ по приключване на изборния ден съответстват на изискванията на чл. 213, ал.3 от ИК и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2024-0005.

6. Проверка на ТУМГ за функциониране в извънредни и аварийни ситуации

Дейностите по проверка на работата на ТУМГ при наличие на аварийните ситуации обхващат проверки за:

- възможност за регламентирано спиране и стартиране на ТУМГ в рамките на изборния ден;
- осигуряване на автономна работа при прекъсване на мрежовото електрическо захранване;
- възможност за подмяна на ролката и продължаване на изборния ден при остатък под 5% от хартиената ролка.

6.1. При проверка на възможността за спиране и ново включване на ТУМГ в рамките на изборния ден е констатирано, че функционалността на ТУМГ осигурява възможност за:

- регламентирано изключване по време на изборния ден;
- регламентирано включване на ТУМГ и възстановяване на условията за продължаване на изборния ден;
- запазване върху ЗТУ на отразените данни от гласуването до момента, преди спирането на ТУМГ;
- след стартиране на ТУМГ и поставяне на смарт карта на член на СИК, чрез бутон „Информация“ може да се визуализира общия брой на гласувалите с ТУМГ по всяко време на изборния процес.

6.2. При проверката и оценка способността на ТУМГ за автономна работа при прекъсване на захранването от електрическата мрежа е констатирано:

- При налично основно захранващо напрежение и/или включена акумулаторна батерия в долния десен ъгъл на екрана е налична иконка „щепсел“ с надпис “АС”;

- При отпадане на основното захранване и преминаване към резервно икона „щепсел“ и надписът “АС” се променят на икона „акумулаторна батерия“ с надпис “Външен”, без прекъсване работоспособността на ТУМГ;
- При възстановяване на основното захранване, иконата отново се променя на „щепсел“, но с надпис “Зареждане”;
- ТУМГ работи безпроблемно на резервно захранване с акумулаторна батерия 12V 7,0 Ah;
- При започнал процес на гласуване и намален капацитет на автономното захранване (акумулаторна батерия), ТУМГ не може да отпечата бюлетина и на екрана се визуализира съобщение „Възникна грешка. Свържете се със служител по поддържката.“ След като ТУМГ се включи в електрическата мрежа и се постави управляваща смарткарта на член на СИК, започнатият
процес на гласуване се анулира, на екрана се извежда съобщение „Сесията за гласуване бе отменена" и гласоподавателят има възможност да повтори процеса на гласуване.

6.3. Проверка за състояние на ТУМГ в случай, че ролката с хартия е с остатък под 5%.

При извършената проверка е констатирано следното:

- ТУМГ извежда съобщение „Принтерът не е готов за употреба. Принтерът е със свършваща хартия" при остатък от хартиената ролка под 5%;
- ТУМГ спира процеса на гласуване;
- След смяна на хартията успешно продължава процеса на гласуване.

Функционирането на ТУМГ в извънредни и аварийни ситуации съответства на изискванията на чл. 213, ал. 3 от ИК и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка с рег. 04312-2024-0005.

7. Проверка на ТУМГ за гласуване само за народни представители в секции в чужбина (в държави извън Европейския съюз)

След проверка на сценария се констатира, че номенклатурните данни за гласуване за избори за народни представители в държави извън Европейския съюз се визуализират коректно, както следва: партии/независим кандидат/“Не подкрепям никого“; без възможност за избор на преференции.

Функционирането на ТУМГ за гласуване само за народни представители в секции в чужбина (в държави извън Европейския съюз) съответства на изискванията съгласно чл. 213, ал. 3 от ИК и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка с рег. 04312-2024-0005.

II. Заключение на екипа по раздел III

След извършването на проверка и оценка на съответствието, съгласно т. 6.3 и Приложение № 3 към Методиката, екипът заключи:

Функционалностите на ТУМГ по осигуряване на електронно машинно гласуване съответства на заложените изисквания.

Раздел IV. Проверка на сигурността на информацията, която се въвежда, обработва, съхранява и извежда от доставения тип ТУМГ.

Настоящият раздел на Доклада е изготвен като резултат от извършената проверка по т. 6. 4 от Методиката.

При изпълнението на тестовите сценарии са приложени критериите за оценяване, които са описани в Приложение № 4 към Методиката. Представени са в обобщен вид констатациите и заключенията от извършената проверка.

Проверките са извършени върху предоставените от ЦИК ТУМГ със серийни номера № ELZA4E2A00017951, ELZA4E2A00016577, CHCA4E1A00008667 и CGEA4E0A00007735, с цел изпълнение на тестовите сценарии за изпитване и оценяване на съответствието. При проверките на софтуерните компоненти е използван предоставения от ЦИК с протокол от 10.05.2024 г. изходен код и материали, съхранени на флаш памет с контролна сума: 5e82150784c244939585d2c3c436f3dc631a3c89338f4666b004bb4df965dda6.

1. Проверка на хардуерната платформа.

1.1. Проверка за наличие на възможност за комуникация през хардуерните интерфейси.

След приключване на тестово изграждане на изходен код, съгласно процедурата за доверено изграждане и неговото инсталиране, бяха проведени тестове на всички комуникационни и хардуерни интерфейси.

Като резултат от проверката бе установен, че ТУМГ разполага с 5 бр. USB порта и 1 бр. мрежов порт, защитени с капаци, с възможност за пломбиране. Съществуват също така портове за външно захранване на устройството, порт за изходящо захранване на външна периферия, без възможност за трансфер на данни и порт за батерия, защитени с капаци с възможност за пломбиране.

В ОС са премахнати всички ненужни драйвъри, което не позволява излишна комуникация през хардуерните портове. Направени са опити за свързване със следните периферни устройства - смарткарт четец; клавиатура; мишка; флаш памет, USB CD/DVD устройство, лазарен принтер, които не се активират. В конфигурация е допустимо само свързване на USB-audio специализирани слушалки, които да бъдат използвани при потребители с нарушено зрение и баркод четец (четецът не се използва съгласно Изборния кодекс). За това свързване ще е необходимо разпломбиране и отваряне на капака на корпуса.

Заключение : Констатирано е съответствие.

1.2. Проверка за наличие на активни комуникационни интерфейси, вградени в ТУМГ.

Хардуерните интерфейси се намират зад защитни капаци в корпуса на устройството, които могат да бъдат защитени чрез пломба. Допълнително, няма възможност за комуникация през хардуерни интерфейси:

- Мрежовата Ethernet карта не комуникира по никакъв начин;
- Inetd не се стартира;
- NFC интерфейс – драйверите са изрично забранени в modprobe.d/blacklist-libnfc.conf и ТУМГ не е физически оборудвана с такъв интерфейс.

Заключение : Констатирано е съответствие.

1.3. Проверка за наличие на активна комуникационна подсистема

Няма ненужни инсталирани драйвъри и протоколи за комуникация.

Заключение : Констатирано е съответствие.

1.4. Проверка за наличие на активни специализирани интерфейси

След направена проверка не е установена възможност за комуникация през специализирани интерфейси. ТУМГ не разполага с външен аудио/видео порт; изграденият аудио хардуер е свързан с вграден високоговорител, а вграденият видео порт – с дисплея на машината. Липсват изходи за сериен и паралелен порт.

Заключение : Констатирано е съответствие.

2. Проверка на конфигурацията на операционната система

2.1. Проверка дали софтуерни компоненти на операционната система на ТУМГ са актуализирани (спрямо последните публикувани варианти)

Операционната система не е актуализирана. Пакетите са от 12.10.2023 г.

2.2. Проверка дали са деактивирани ненужни процеси в операционната система на ТУМГ

Не са представени от страна на ЦИК списък с всички процеси в ОС, които имат отношение към системата на ТУМГ. Извършена е проверка на процесите в ОС и не се наблюдават ненужни процеси.

Заключение : Констатирано е съответствие.

2.3. Проверка за премахнати ненужни firmware драйвери и модули в ядрото на ТУМГ

Няма ненужни firmware пакети и драйвери. Всички драйвери, които управляват хардуерните подсистеми на ТУМГ, нямащи отношение към обезпечаване а изборния процес, са или изрично в *modprobe.d* или не се зареждат в ядрото.

Заключение : Констатирано е съответствие.

2.4. Проверка за наличие на уязвимости в операционната система на ТУМГ

След преглед на използваните пакети за нуждите на тестовото изграждане, се установи следното:

- 78 пакета от основните компоненти на приложението са компилирани от 3 подпрограми;
- 18 модифицирани приложения и библиотеки, използвани по време на изграждането.

Цитираните по-горе пакети са за:

- криптиращ/декриптиращ софтуер, използван за вота без смарткарти и с локално криптиране на резултантните файлове;

- Ubuntu базиран kernel, изтеглен от сорс хранилище, с приложени цитираните по-горе кръпки, и компилиран до deb дистрибутивен файл;
- олекотен busybox kernel за артефактните медии;
- специализиран драйвер за вградения принтер;
- специализирани C++ библиотеки;
- множество библиотеки, свързани с OpenGL рендериране под X11 графична среда.

След проверка не са установени уязвимости на ядрото, които да създават риск.

Заключение : Констатирано е съответствие.

2.5. Извършване на оценка за нивото на въздействие, при наличие на открити уязвимости в операционната система на ТУМГ, съгласно Common Vulnerability Scoring System v3.1 (CVSS 3.1) или еквивалентна схема

Средната оценката на нивото на въздействие на констатираните уязвимости според CVSS v3.1 е 3.0 при максимална оценка 10. В калкулацията не са включени констатираните уязвимости, които касаят мрежова свързаност или мрежови адаптер (т.е. векторът на атака е мрежово базиран). В използваната в локален режим ТУМГ, хардуерна конфигурация, както и инсталираната версия на софтуер и операционна система, това е невъзможно. Констатираните уязвимости се отнасят до неактуализирани компоненти на ОС и средствата за разработка и след извършеното преоценяване в контекста на спецификата на приложението на ТУМГ нивото на заплаха от констатираните уязвимости е ниско.

2.6. Проверка за сигурността на използваните криптографски механизми, използвани в операционната система

Използват се стандартни, надеждни алгоритми за криптиране съгласно заложените изисквания. Използват се стандартни, надеждни хеширащи алгоритми, за всички функции.

Заключение : Констатирано е съответствие.

3. Проверка на софтуерната реализация на приложната информационна система

3.1. Подготовка на базов образ на операционната система и компилиране на изходния код на софтуера в специализирана среда. Тестване за наличието на зависимости в програмния код

Всички софтуерни компоненти, използвани за изграждане на операционната система, успешно се компилират. Анализиран е предоставеният автоматизиран скрипт, който изпълнява стъпките, описани в процедурата за доверено изграждане, включена в документацията. Кодът е работоспособен. Не са установени отклонения от предвидената функционалност. Констатирани са технически грешки и несъответствия в процедурата за доверено изграждане на софтуера (trusted build) от ЦИК. Получени са посочените в процедурата артефакти от тестовото изграждане. Направена е инсталация върху ТУМГ. Установено е с Hashextractor, че това което се получава при инсталация и изграждане има една и съща хеш сума. Няма установени зависимости в програмния код.

Заключение : Констатирано е съответствие.

3.2. Проверка за наличие на уязвимости в приложния софтуер на ТУМГ

Направен е статичен анализ на кода с лицензиран софтуер. Всички съобщения от равнище “high” и “medium” са детайлно разгледани в кода. Изпълнението на кода не е застрашено от докладваните състояния.

Заключение : Констатирано е съответствие.

3.3. Проверка за възможност за разкриване на вота чрез анализ на данните, записани в електронната избирателна кутия. Проверка за непоследователно записване на подадените гласове

Файловете са криптирани в разбъркан ред и анонимизирани със случайно генерирана дата и час. Не е открит начин за идентифициране на избирателя.

Заключение : Констатирано е съответствие.

3.4. Проверка за наличие на обфускиран (прикрит) код, напр. кодиран с Base64 или друга популярна схема за кодиране

Прегледаният код е съставен съгласно добрите професионални практики. Не са налице елементи на обфускация (прикриване).

Заключение : Констатирано е съответствие.

3.5. Детайлна проверка на предвиденото поведение на всички места в изходния код, които работят с файла или файловете за съхранение на гласове

След извършен преглед на изходния код не са установени различия с предходния вариант на софтуера по отношение на съхранение на вота. Приема се, че функционалността съответства на предвидената.

Заключение : Констатирано е съответствие.

3.6. Персонализиране на смарт карти за гласуване и управление

Картите съдържат сертификати, в които има следните данни: № на секция, тип на карта и име на верига. Сертификатите са част от базовата СА верига. В процеса по удостоверяване на съответствието на типа ТУМГ беше констатирано, че тези смарткарти са със самоподписана удостоверителна верига и не може да бъде установен и валидиран издателят им.

Заключение : Констатирано е съответствие.

3.7. Проверка на списък с определени методи и поетапно тестване по предефинирани критерии за съответствие

Поискан е и е предоставен от ЦИК “Code coverage report”, който е с дата 19.10.2023 г. В документа са налични тестове на модули (unit tests), които покриват 72.8% от редовете и 80.8% от функциите в изходния код.

Заключение : Констатирано е съответствие.

3.8. Проверка за сигурността на използваните криптографски механизми в софтуера за машинно електронно гласуване:

- Хеш алгоритми – поне SHA-256;
- Симетрични алгоритми- поне AES -256;
- Асиметрични алгоритми – RSA 2048;

Използват се стандартни, надеждни алгоритми за криптиране съгласно заложените изисквания. Използват се стандартни, надеждни хеширащи алгоритми за всички функции. В тестов пакет на места е използван SHA-1, което не влияе върху конфиденциалността и надеждността на изпълнението.

Заключение : Констатирано е съответствие.

3.9. Проверка на шрифтове и функция bold

Констатирано е наличието на шрифтове Roboto Serif, OpenSans Serif и Serif, които заменят предишните шрифтове Arial и Tahoma.

Заключение : Констатирано е съответствие.

3.10. Проверка на заложената функционалност и обхвата на хешираните файлове и директории, участващите в приложението за проверка на хеш кода (HashExtractor)

Софтуерът и операционната система на ТУМГ са разположени на read-only squashfs root образ на дял на диск (partition), а самият hash extractor изчислява хеш сумата на целия образ. Единствено директория /var не присъства в хеширането, заради наличието на динамични променливи файлове в процеса на гласуване.

Заключение : Констатирано е съответствие.

Заключение

Констатираните отклонения и недостатъци, както и направените забележки и констатации са надлежно описани в Протоколите по т. 7. 1 от Методиката и са отразени в настоящия Доклад, изготвен съгласно т. 7. 2 от Методиката. След приключване на дейностите по удостоверяване, Докладът за оценяване на съответствието и Решението по т. 7. 4 от Методиката се предоставят на ЦИК и на Изпълнителя по договора за обществена поръчка с рег. № 04312-2024-0005 за предприемане на последващи действия при необходимост.

В рамките на дейностите по доверено изграждане и при последващите проверки на изходния и компилирания код беше получен идентичен резултат. След инсталиране на изходния код върху ТУМГ е визуализиран системния хеш код, а именно:

4F0BE03EE844FDCF489D56D7BC7C496B1BE09DA717D16C4C3D95DBBE24F1D471.

На база на предоставените информационни активи, допълнително изисканите документи и указанията на ЦИК, екипите за оценка на съответствието констатираха, че са налични необходимите доказателства за качеството, ефективността, функционалността и сигурността на информацията на предоставените образци на типа ТУМГ и са налице предпоставките за вземане на положително решение за удостоверяване на съответствието на доставения тип ТУМГ с изискванията на Изборния Кодекс и техническата документация по обществена поръчка с рег. № 04312-2024-0005.

На основание на установените в протоколите за проверка и оценяване на съответствието и на констатациите и заключенията от настоящия Доклад, предлагаме да бъде издадено решение за удостоверяване на съответствие на доставения тип ТУМГ с изискванията съгласно чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2024-0005.

Настоящият Доклад се отнася за ТУМГ в цялост, като съвкупност от компоненти на апаратни и програмни средства, които в своята цялост осигуряват технологичния процес в избирателните секции при произвеждане на избори чрез машинно гласуване в Република България и не трябва да се използва от Възложителя, Производителя, Изпълнителя и/или друга заинтересована страна, за да бъде доказвано съответствие или да бъде искано одобрение на техническото устройство за машинно гласуване от която и да е правителствена институция, или което и да е правителство за други цели, различни от изборите, които се произвеждат в Република България на 09 юни 2024 г.

25.05.2024 г.

гр. София

Mario Zdravkov Miladinov

Digitally signed by Mario Zdravkov Miladinov
Date: 2024.05.25 18:01:54 +03'00'

За Раздел I - Ръководител на екип № 1

/Марио Миладинов/

Zlatko Emilov Halvadzhiev

Digitally signed by Zlatko Emilov Halvadzhiev
Date: 2024.05.25 17:22:59 +03'00'

За Раздел II - Ръководител на екип № 2

/Златко Халваджиев/

Georgi Plamenov Bonchev

За Раздел III - Ръководител на екип № 3

/Георги Бончев/

Biserka Georgieva Radeva

Digitally signed by Biserka Georgieva Radeva
Date: 2024.05.25 18:26:56 +03'00'

За Раздел IV - Ръководител на екип № 4

/Бисерка Радева/